

Pozdravljeni učenci/ke. Današnjo uro boste preverili svoje znanje iz Državlanske in domovinske vzgoje in etike za 8. razred.. Poskušajte najprej rešiti kar znate, potem si pomagajte z UČ od str. 6 do 44 pod naslovom DEMOKRACIJA. Ko boste preverjanje rešili si ga skopirajte in nalepite v zvezek DKE ali prepisite vsa vprašanja in napišite odgovore v zvezek. Vsi učenci/ke morajo rešiti preverjanje, ker bom ko pridemo v šolo v živo to pregledali zelo natančno.

Prijeto reševanje!

DRŽAVLJANSKA IN DOMOVINSKA VZGOJA IN ETIKA

8. A

DATUM: 15. 1. 2021

UČNA TEMA: PREVERJANJE IN PONAVLJANJE »DEMOKRACIJA«

Preverjanje in ponavljanje DKE, 8. razred/december 2020

DEMOKRACIJA OD BLIZU

Ime in priimek: _____

1. Preberi besedilo in odgovori na vprašanja.

2/

V 3. členu Ustave RS piše: »V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.«

a) Imenuj obliko vladavine, kjer ima oblast ljudstvo. _____

b) Kako državljani in državljanke izvršujejo oblast?

_____

2. Predstavi dve značilnosti atenske demokracije.

_____

_____

3. Kako še pravimo volilni pravici žensk? Kdaj so ženske v Evropi in ZDA večinoma dobile volilno pravico?

---

4. Kaj je plebiscit? Kdaj je bil plebiscit za samostojno Slovenijo? Koliko volivcev se ga je udeležilo in kakšen je bil njegov izid?

---

5. Kdaj lahko poslanci v parlamentu glasujejo o sprejemu določenega zakona? Kakšna so pravila za sprejem ali spreminjanje ustave?

---

6. Kaj je pozitivna diskriminacija? Naštej nekaj družbenih skupin, ki jim je namenjena.

---

7. Opiši tri razlike med demokratično in nedemokratično (totalitarno) državo.

DEMOKRATIČNA DRŽAVA	TOTALITARNA DRŽAVA

8. Dokončaj poved: Aktivna volilna pravica pomeni, da

---

9. Koga v RS volimo po proporcionalnem sistemu?

---

10. Splošno ljudsko glasovanje o neki zadevi na ravni države ali občine, ki se nanaša na usodo naroda ali države, se imenuje (obkroži pravilen odgovor):

- a) plebiscit,
- b) referendum.

11. Kaj v RS pomenita datuma 26. 12. in 25. 6.?

---

12. V tabelo vpiši kako je sestavljena posamezna veja oblasti.

zakonodajna oblast	izvršilna oblast	sodna oblast (vrste sodišč)

13. Razloži pojma: MAJNIŠKA DEKLARACIJA, AGORA.

---

14. Natančno preberi vsako trditev in obkroži ali DRŽI ali NE DRŽI:

8/

V atenski skupščini je pri odločanju sodelovalo celotno atensko odraslo prebivalstvo.

DRŽI   NE DRŽI

Med zgodnje skupnosti, ki so vzpostavile neke vrste demokracijo, uvrščamo tudi kneževino Karantanijo.

DRŽI   NE DRŽI

Teritorialna obramba je predhodnica slovenske vojske.

DRŽI   NE DRŽI

Pasivna volilna pravica pomeni, da ima vsak polnoletni državljan pravico voliti svoje predstavnike.

DRŽI   NE DRŽI

Varuh pravnega reda v državi je izvršilna veja oblasti.

DRŽI   NE DRŽI

Trditve, ki v 14. nalogi ne držijo, popravi tako, da bodo pravilne in jih zapiši na črte.

---

15. Poslance v Državni zbor RS volijo volivci na (obkroži pravilen odgovor):

- a) predsedniških,
- b) lokalnih,
- c) parlamentarnih volitev.

16. Naštej vsaj dve področji samostojnega odločanja občine, ki jo imenujemo tudi:

---

17. Katere organizacije, zveze in združenja spadajo v civilno družbo v občini Ribnica? (Naštej vsaj dve taki zvezi, združenji.)

---

18. Kateri državni organ varuje pravice državljanov tako, da skrbi za nadzor nad izvajanjem predpisov v zvezi z osebnimi podatki in informacijami javnega značaja?

---

19. Kako Ustava RS obravnava pripadnike madžarske in italijanske narodne manjšine?

---

20. Kam se lahko pritoži slovenski državljan, ki mu delodajalec v službi neupravičeno zmanjša plačo (izbiraš lahko med centrom za socialno delo, višjim sodiščem, sindikatom in varuhom človekovih pravic?)
